12/12/2020

Προεδρική Φρουρά: 152 χρόνια ζωής και προσφοράς

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Η μακρόχρονη ιστορία της Προεδρικής Φρουράς ξεκινά μια μέρα σαν σήμερα, την 12η Δεκεμβρίου του 1868, με τη σύσταση ενός μάχιμου και ταυτοχρόνως τελετουργικού τμήματος, του μόνιμου Στρατού, με την ονομασία «Άγημα».

Σκοπός της δημιουργίας του, ήταν η παροχή άριστης στρατιωτικής εκπαίδευσης στους διακριθέντες για τη στρατιωτική τους αρετή, ώστε να αποτελέσουν υπόδειγμα εκπαίδευσης για τον υπόλοιπο Στρατό.

Μετά τους Βαλκανικούς Πολέμους, το 1914, μετονομάζεται σε «Ανακτορική Φρουρά». Το 1929, έτος έναρξης των εργασιών ανέγερσης του Μνημείου του Αγνώστου Στρατιώτη, λόχος Ευζώνων με την ονομασία «Λόχος Φρουράς Προέδρου της Δημοκρατίας», αναλαμβάνει τη φύλαξη του.

Στην πορεία των χρόνων και με τις αλλαγές του πολιτεύματος, οι μετονομασίες διαδέχονταν η μια την άλλη: «Λόχος Βασιλικής Φρουράς» (1940), «Τιμητική Φρουρά του Αγνώστου Στρατιώτη»(1941), «Φρουρά Σημαίας»(1942), «Βασιλική Φρουρά»(1946). Ωστόσο, παρέμενε αμετάβλητη η αποστολή που αφορούσε στην τιμητική φρούρηση του Μνημείου του Αγνώστου Στρατιώτη και των Ανακτόρων.

Από το 1974, με την αποκατάσταση της Δημοκρατίας στην Ελλάδα, ονομάζεται οριστικά πλέον «Προεδρική Φρουρά», έχει καθαρά τελετουργικό χαρακτήρα και υπάγεται στο Στρατιωτικό Γραφείο της Προεδρίας της Δημοκρατίας.

Η αποστολή των Ευζώνων

Οι Εύζωνες προέρχονται από εθελοντές οπλίτες του Πεζικού, επιλέγονται δε μέσα από μία επίπονη διαδικασία. Ως ακοίμητοι φρουροί, αποτίνουν φόρο τιμής στο Μνημείο του Αγνώστου Στρατιώτη όλο το εικοσιτετράωρο, κάτω από οποιεσδήποτε καιρικές συνθήκες, φρουρούν δε τιμητικά το Προεδρικό Μέγαρο και την πύλη του Στρατοπέδου της Προεδρικής Φρουράς.

Επιπλέον, αποδίδουν τιμές στην Α.Ε. τον/την Πρόεδρο της Δημοκρατίας, σε αρχηγούς ξένων κρατών, καθώς και σε πρέσβεις ξένων χωρών κατά την επίδοση των διαπιστευτηρίων τους στον/στην Πρόεδρο.

Μέρος των καθηκόντων της Προεδρικής Φρουράς αποτελεί επίσης η έπαρση και η

υποστολή της ελληνικής Σημαίας στον Ιερό Βράχο της Ακρόπολης, τις Κυριακές και τις επίσημες αργίες, καθώς και η συμμετοχή τμημάτων Ευζώνων στον εορτασμό εθνικών επετείων και σε άλλες πανηγυρικές εκδηλώσεις στο εσωτερικό και το εξωτερικό, ιδιαίτερα κατά την εθνική επέτειο της 25ης Μαρτίου.

Η Ευζωνική Στολή

Η ευζωνική στολή με τη μακρά ιστορία της, αποτελεί κομμάτι της εθνικής μας ταυτότητας και είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τη νεότερη ιστορία της Ελλάδας. Από τη σύσταση του ελληνικού κράτους, η ευζωνική στολή των οπλαρχηγών και αγωνιστών που πρωτοστάτησαν στους απελευθερωτικούς αγώνες του έθνους κατά των Οθωμανών, την περίοδο της Ελληνικής Επανάστασης, καθιερώθηκε ως η επίσημη εθνική ενδυμασία.

Η στολή των Αξιωματικών της Προεδρικής Φρουράς παρουσιάζει μικρές διαφοροποιήσεις συγκριτικά με τη στολή των οπλιτών Ευζώνων. Ωστόσο, κοινά παραμένουν τα βασικά τους χαρακτηριστικά, καθώς και οι συμβολισμοί τους. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι στολές είναι εξ’ ολοκλήρου χειροποίητες και η ιδιαίτερα κοστοβόρα και χρονοβόρα κατασκευή τους απαιτεί μεγάλη πείρα.

Κύριο χαρακτηριστικό της στολής είναι η Ζώνη, η οποία δηλώνει τον «καλά ζωσμένο» μαχητή. Η Φουστανέλα, κατασκευασμένη από 30 μέτρα λευκού υφάσματος, αποτελείται από 400 πιέτες, όσα δηλαδή και τα χρόνια της τουρκοκρατίας. Το λευκό της χρώμα, όπως επίσης και το λευκό χρώμα του Υποδήτη (πουκάμισο), συμβολίζει την αγνότητα των αγώνων για εθνική ανεξαρτησία.

Η Φέρμελη (γιλέκο) είναι το πιο δύσκολο κομμάτι στη διαδικασία κατασκευής της στολής και είναι κεντημένη με λευκά ή επίχρυσα νήματα σε σχέδια μεγάλης παραδοσιακής και λαογραφικής αξίας. Το κόκκινο Φάριον (καπέλο) με το εθνόσημο συμβολίζει τις θυσίες και το αίμα που χύθηκε από τους αγωνιστές στους απελευθερωτικούς αγώνες του έθνους, ενώ το μαύρο μεταξωτό του θύσανο, συμβολίζει τα δάκρυα και το πένθος. Τα κυανόλευκα μεταξωτά κρόσσια στη στολή των Ευζώνων, αποτελούν σύμβολο της ελληνικής Σημαίας.

Τέλος, ένα από τα ισχυρότερα σύμβολα της ευζωνικής στολής είναι το Τσαρούχι (υπόδημα) το οποίο είναι εξ’ ολοκλήρου χειροποίητο, κατασκευασμένο από σκληρό κόκκινο δέρμα. Ένα ζευγάρι τσαρούχια ζυγίζει περίπου 3 κιλά, καθώς στον πάτο τους φέρουν 120 καρφιά και πέταλα. Σύμφωνα με την παράδοση, στη μεγάλη μαύρη φούντα του τσαρουχιού κρύβονταν λεπίδες, χρήσιμες για τη μάχη σώμα με σώμα.

Πέραν της επίσημης ευζωνικής στολής, στην Προεδρική Φρουρά συναντάμε και τις ακόλουθες στολές:

Τον χειμερινό μπλε «ντουλαμά» – Στολή Μακεδονικού Αγώνα. Φέρεται καθημερινά από τους Εύζωνες κατά τη χειμερινή περίοδο.

Τον θερινό χακί «ντουλαμά» – Στολή Βαλκανικών Πολέμων. Φέρεται καθημερινά από τους Εύζωνες κατά τη θερινή περίοδο.

Την στολή των Κρητών. Φέρεται σε παρελάσεις και επίσημες παρατάξεις.

Επιπλέον, η Προεδρική Φρουρά, θεματοφύλακας ιστορίας και πολιτισμού, διατηρεί στο αρχείο των εθνικών παραδοσιακών ενδυμασιών της, την Ποντιακή στολή, την παραδοσιακή ενδυμασία του Βρακοφόρου του Αιγαίου και τη Θρακιώτικη ενδυμασία. Αυτές φέρονται από τους Εύζωνες κατά περίπτωση, σε ημέρες μνήμης και τιμής.

Μνημείο του Άγνωστου Στρατιώτη

Το 1925 υιοθετήθηκε και στην Ελλάδα η ιδέα ανέγερσης Μνημείου για τον Άγνωστο Στρατιώτη, ιδέα την οποία πρώτοι είχαν προτείνει και εφαρμόσει οι Γάλλοι μετά τη λήξη του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου.

Το 1926, κατόπιν σχετικού νόμου, προκηρύχθηκε Πανελλήνιος Διαγωνισμός για τη σύνταξη μελέτης για την ανέγερση του Μνημείου για τον Άγνωστο Στρατιώτη. Ως θέση ανέγερσης ορίστηκε η τοποθεσία μπροστά από την κύρια είσοδο της Βουλής, προς την Πλατεία Συντάγματος.

Στις 9 Οκτωβρίου του 1926 το Υπουργείο Στρατιωτικών με τη διαταγή υπ΄αριθμόν 219188 βράβευσε τη μελέτη του αρχιτέκτονα Εμμανουήλ Λαζαρίδη. Η απόφαση όμως ανέγερσης του μνημείου στη συγκεκριμένη, ανωτέρω, θέση καθυστέρησε επειδή αντιμετώπισε πλήθος αντιδράσεων και διισταμένων απόψεων. Μετά τη σύσταση νέας επιτροπής τον Ιούνιο του 1928 το Υπουργικό Συμβούλιο δέχθηκε τις προτάσεις και τον Απρίλιο του 1929 άρχισαν οι εργασίες. Το μνημείο ολοκληρώθηκε το Μάρτιο του 1932 και τα εγκαίνια έγιναν κατά την Εθνική Εορτή του ίδιου έτους.

Πληροφορίες από presidency.gr